

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. V.**, zast. JUDr. Petrem Wünschem, advokátem, se sídlem Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2023, č. j. SPU 116728/2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 30. 4. 2024, č. j. 52 A 51/2023-383,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 30. 4. 2024, č. j. 52 A 51/2023-383, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajského pozemkového úřadu pro Pardubický kraj, pobočky v Ústí nad Orlicí (dále též „Pozemkový úřad“) o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav (dále též „KoPÚ“) v k.ú. Č. R. u Ž. a v části k. ú. S. ze dne 3. 1. 2023, č.j. SPU 342333/2022Fi.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou krajský soud zamítl nadepsaným rozsudkem. Krajský soud dospěl ke zjištění, že se žalovaný námitkami žalobce řádně a důkladně zabýval a své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnil. K námitce žalobce týkající se nenaplnění kritérií § 2 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších

předpisů (dále též „ZoPÚ“), a s tím související neexistenci veřejného zájmu, krajský soud poukázal na znění § 2 ZoPÚ, podle kterého se pozemkové úpravy dělají vždy ve veřejném zájmu. V projednávané věci o provedení pozemkových úprav požádala obec a vlastníci s nadpoloviční výměrou zemědělské půdy v dotčeném katastrálním území. Proces schvalování komplexních pozemkových úprav tedy byl zahájen v souladu s § 6 odst. 3 ZoPÚ, čímž byl naplněn požadavek veřejného zájmu.

[3] Žalobce namítal nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů napadeného rozhodnutí v souvislosti s cestami VC3B-R a VC3C-R, které mají připadnout do vlastnictví státu a které jsou nyní ve vlastnictví žalobce. Argumentoval, že cesty v jeho vlastnictví jsou volně přístupné všem, již nyní jsou využívány veřejně, jsou žalobcem udržované, a není tak dán důvod pro přejítí vlastnictví na stát. Navrhoval jiné řešení pro zpřístupnění okolních pozemků, avšak nebylo mu vyhověno s tím, že jím navrhované řešení není hospodárné, popř. by jím nedošlo ke zpřístupnění stejných pozemků, tak jak to umožní právě cesty VC3B-R a VC3C-R. K tomu krajský soud uvedl, že úkolem správního soudnictví není zkoumat, zda je umístění toho konkrétního zařízení potřebné a zda by nemohlo být určitého cíle dosaženo jiným opatřením. Úkolem soudu je přezkoumat, zda byl dodržen zákonný postup při schvalování návrhu KoPÚ. Ohledně předmětných cest bylo uvedeno, že budou sloužit všem obyvatelům daného území, že dojde k jejich vyasfaltování/vyštěrkování, aby umožňovaly celoroční příjezd, který je pro danou lokalitu „Na Hranicích“ nezbytný, a okolní nemovitosti tak budou zpřístupněny bez omezení. Z uvedených důvodů pak není možné, aby cesty zůstaly ve vlastnictví soukromé osoby. Tato opatření podle krajského soudu logicky směřují k naplnění cílů pozemkových úprav vyjádřených v § 2 ZoPÚ a byla Pozemkovým úřadem dostatečně odůvodněna. Ze spisové dokumentace dále vyplývá, že navržené řešení zpřístupnění pozemků dalších vlastníků těmito cestami je považováno za nejvhodnější také z pohledu sboru zástupců, zastupitelstva obce i projektanta pozemkových úprav. Není pravdou, jak tvrdí žalobce, že by vlastníci okolních pozemků v lokalitě „Na Hranicích“ byli s přístupností svých pozemků doposud spokojeni. Naopak, všichni vlastníci pozemků v dané lokalitě požádali o vyřešení přístupnosti svých pozemků a navrhli převod cesty do vlastnictví státu, resp. obce. Krajský soud ani žalovaný v rozhodnutí o odvolání nemohli zkoumat vlastní obsah schváleného návrhu komplexních pozemkových úprav, jelikož by tím nepřípustně zasahovali do vůle vlastníků nemovitostí v dotčeném území, jejímž projevem bylo právě schválení tohoto návrhu kvalifikovanou většinou. V souvislosti s uvedeným krajský soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2007, č. j. 5 A 27/2002-86. Nespokojenost žalobce s návrhem KoPÚ ve vztahu k cestám v jeho vlastnictví nemůže být důvodem nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí, jelikož o konečné podobě návrhu komplexních pozemkových úprav rozhodují sami vlastníci pozemků, které jsou do pozemkových úprav zahrnuty.

[4] K námitce týkající se přiměřenosti, kvality, výměry a vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků krajský soud s ohledem na rozdíly mezi původním a navrženým stavem u pozemků stěžovatele konstatoval, že návrhem nového uspořádání pozemků nedošlo k překročení kritérií přiměřenosti podle § 10 ZoPÚ, a žalobce tak nebyl krácen na svých vlastnických právech.

[5] Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval námitkou diskriminace žalobce dosti podrobně, když žalobci konkrétně vysvětlil, proč jím zmiňované cesty (lokalita „Na Moštárně“, cesty VC8-R, VC9A a VC9B-R) nelze srovnávat s cestami v jeho vlastnictví (VC3B-R a VC3C-R), které mají přejít do vlastnictví státu a obce. Žádná z cest uvedených žalobcem ke srovnání diskriminačního chování vůči žalobci se tak svým uspořádáním a významem nepodobá rozporovaným cestám VC3B-R a VC3C-R ve vlastnictví žalobce. Žalovaný uvedenou námitku uzavřel, že ze spisové dokumentace nelze dovodit jakékoli diskriminační jednání vůči žalobci. Žalobce cílí proti cestám, u kterých bylo navrženo jiné řešení, než u cest v jeho vlastnictví. Krajský soud je však na základě ustálené judikatury toho názoru, že není oprávněn přezkoumávat vlastní obsah návrhu KoPÚ a rozhodovat o tom, jak by měly být pozemky rozvrženy. Tato pravomoc nepřísluší ani žalovanému. KoPÚ jsou postaveny na vůli vlastníků nemovitostí nacházejících se v daném katastrálním území, když ke schválení návrhu KoPÚ je třeba právě souhlasu zákonem stanovené kvalifikované většiny těchto vlastníků. Pro podporu výše uvedeného svědčí rozsudek NSS č. j. 3 As 308/2022–73. Nelze mluvit o diskriminaci tam, kde je zvolen jiný, avšak zákonný postup.

[6] Dále se krajský soud zabýval námitkou žalobce ohledně porušení práva na spravedlivý proces a práva být informován v procesu KoPÚ a neschválení návrhu vlastníky zastupujícími alespoň 60% výměry řešených pozemků. Uvedl, že návrh KoPÚ byl odsouhlasen 97,7 % vlastníků výměry řešených pozemků. Správní orgán při schvalování (resp. zpracovatel při získávání souhlasu vlastníků) návrhu KoPÚ postupoval v souladu § 9 odst. 20 ZoPÚ. Poté, co byl získán zákonem (§ 11 odst. 4 ZoPÚ) požadovaný souhlas alespoň 60 % vlastníků výměry pozemků, byl v souladu s § 11 odst. 1 ZoPÚ ode dne 28. 4. 2022 kompletní návrh KoPÚ vystaven k nahlédnutí na příslušném pozemkovém úřadu, a to po dobu 30 dnů, což bylo vlastníkům oznámeno s upozorněním, že k pozdějším námitkám nebude přihlíženo. Z tohoto důvodu nemůže obstát námitka žalobce ohledně vyjádření nesouhlasu s návrhem KoPÚ. Vyjádření nesouhlasu podepsané 29 vlastníky bylo předáno na závěrečném jednání dne 24. 10. 2022, tj. po odsouhlasení a vystavení návrhu KoPÚ. Při schvalování návrhu KoPÚ tak byl dodržen zákonem požadovaný postup. Krajský soud proto neshledal důvodnou námitku porušení práva na spravedlivý proces a nedodržení povinnosti plynoucí z § 11 odst. 4 ZoPÚ.

[7] Ke stěžovatelem namítanému procesnímu pochybení, že ke schválení návrhu KoPÚ došlo dříve, nežli byl schválen aktualizovaný plán společných zařízení (dále též „PSZ“) a vykonány s tím související kroky, krajský soud uvedl, že návrh KoPÚ byl schválen rozhodnutím č. j. SPU 342333/2022Fi ze dne 3. 1. 2023, přičemž všechny aktualizace PSZ byly schváleny zastupitelstvem před datem schválení návrhu KoPÚ. Aktualizace PSZ byla provedena včas a byl dodržen postup podle § 9 odst. 11 ZoPÚ. Jak uvedl v napadeném rozhodnutí žalovaný, jediné pochybení v procesu schvalování aktualizace PSZ zjistil v tom, že aktualizace PSZ byla dotčeným orgánům k uplatnění stanovisek dle § 9 odst. 10 ZoPÚ předložena až dopisem ze dne 23. 8. 2022, tedy až po době, kdy byl návrh KoPÚ dle § 11 odst. 1 ZoPÚ vystaven na úřední desce. S tímto procesním pochybením nespojuje zákon o pozemkových úpravách žádné právní následky a navíc v podstatě bylo napraveno tím, že

dotčené orgány dostaly možnost k uplatnění svých stanovisek, byť v nestandardním pořadí. Toto pochybení nijak nezasáhlo do práv žalobce, a nemá tak vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Krajský soud také přisvědčil žalobci, že se kontrolní dny nekonaly v zákonem předpokládaných intervalech. Shledal však, že se nejednalo o natolik závažný nedostatek, aby vedl ke zrušení rozhodnutí žalovaného.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Konstatoval, že v žalobě namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného. Situaci se pokusil reparovat krajský soud způsobem nejenom nevypořádávajícím komplex skutkových a právních okolností uplatněných stěžovatelem, ale především také způsobem nemajícím oporu ve správním spise. Krajský soud zejména zcela pominul vážit a vyhodnotit zjevnou neproporcionalitu zásahu do vlastnického práva stěžovatele, spočívající v jeho odnětí v situaci, kdy správní orgán prvního stupně učinil skutkové zjištění, že stávající cesta nacházející se na pozemcích p. č. XA a p. č. XB v k. ú. Č. R. u Ž. ve vlastnictví stěžovatele se již desítky let veřejně užívá a všechny okolní pozemky optimálně zpřístupňuje. S tímto skutkovým zjištěním nesouzní nepodložené konstatování krajského soudu, že předmětné cesty (VC3B-R a VC3C-R) budou sloužit všem obyvatelům daného území, dojde k jejich vyasfaltování/vyštěrkování, aby umožňovaly celoroční příjezd, který je pro danou lokalitu „Na Hranicích“ nezbytný, a okolní nemovitosti tak budou zpřístupněny bez omezení, implikující jakési stávající omezení ve zpřístupnění okolních pozemků. Žádné takové omezení však nebylo v řízení o KoPÚ ani v řízení před krajským soudem osvědčeno. Jde proto o krajským soudem ryze kapciózně konstatované omezení bez jakékoliv opory ve správním spise. Krajský soud navíc nereflektoval stěžovatelem k důkazu označené a navržené důkazy, např. fotodokumentaci cesty na předmětných pozemcích ve vlastnictví žalobce.

[9] Krajský soud nevypořádal stěžovatelem uplatněný argument o zabezpečení přístupnosti okolních pozemků skrze institut veřejného užívání, s nímž mj. počítá i Metodický návod žalovaného, na který stěžovatel v této souvislosti rovněž odkázal, argumentoval jeho obsahem a navrhl jej provést k důkazu. Krajský soud nereagoval ani na stěžovatelem namítané vyjádření ředitelky žalovaného, kterého se stěžovatel dovolával k důkazu za účelem prokázání absence materiálního veřejného zájmu na zpřístupnění okolních pozemků a tvrzení stěžovatele o faktické a právní nepotřebnosti zabezpečení přístupnosti okolních pozemků v lokalitě na Hranicích skrze odnětí předmětných pozemků s cestou v jeho vlastnictví.

[10] Ředitelka žalovaného ve svém vyjádření potvrdila, že ne všechny v pozemkových úpravách navržené cesty se postaví. Výsledkem KoPÚ tak bude odnětí vlastnictví stěžovateli k předmětným pozemkům, aniž by se navržené cesty realizovaly, neboť jak potvrdil žalovaný v PSZ, cesta VC3-R na předmětných pozemcích stěžovatele se v současnosti užívá a všechny okolní vlastníky optimálně zpřístupňuje, tedy cesta navržená v PSZ se nerealizuje, neboť potřeba takové realizace ve skutečnosti nevzniká. Odnětí vlastnického práva stěžovatele tak je nevhodné, neboť jeho odnětím nebude dosaženo

pokračování

zpřístupnění již přístupných pozemků, a nepotřebné, když i Metodický návod žalovaného připouští zachování vlastnického práva stěžovatele. Zároveň je nespravedlivé, protože zachování cesty na předmětných pozemcích stěžovatele je třeba přičíst úsilí a péči stěžovatele a jeho rodiny. Vzhledem k absenci legitimního cíle postrádá odnětí vlastnického práva stěžovatele rovněž jakoukoli racionalitu.

[11] Krajský soud se nevypořádal s žalobní námitkou stěžovatele, v níž uplatnil porušení práva na spravedlivý proces a práva být v procesu KoPÚ informován s dopadem do jeho vlastnického práva, i s (ne)splněním podmínky vyslovení souhlasu s návrhem pozemkových úprav potřebnou většinou vlastníků řešených pozemků a tím i veřejného zájmu ve smyslu § 2 ZoPÚ.

[12] Krajský soud pominul jako osoby zúčastněné na řízení ty z účastníků KoPÚ, kteří na závěrečném jednání vyjádřili nesouhlas s návrhem KoPÚ. Tím krajský soud zatížil řízení vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[13] Žalovaný i krajský soud zcela rezignovali na zjištění toho, zda a v jakém rozsahu Pozemkový úřad stěžovatele a další účastníky KoPÚ informoval o průběhu pozemkových úprav, jejich právech a povinnostech a vysvětlil jim právní následky jejich (ne)uplatnění a (ne)plnění, zejm. v kontextu veřejného zájmu. Stěžovateli se ze strany Pozemkového úřadu nedostalo náležité vysvětlení, pokud jde o uplatnění práv a povinností v procesu pozemkových úprav.

[14] Proti tvrzení stěžovatele, že mu nebylo správním orgánem náležitě vysvětleno ani to, že na závěrečném jednání není návrh KoPÚ jejich účastníky ve veřejném zájmu schvalován, nepostavil Pozemkový úřad ani krajský soud žádnou obsahem správního spisu položenou oponenturu, která by podala důkaz o opaku. I v tomto je rozhodnutí krajského soudu stíženo nepřezkoumatelností. Krajský soud měl vůli vlastníků vtělenou do nesouhlasu s návrhem KoPÚ vyjádřenou na závěrečném jednání náležitě vážít a nesouhlasícím vlastníkům umožnit podání potřebných vysvětlení v kontextu stěžovatelem namítaných skutkových a právních okolností, což se však nestalo.

[15] Zcela nevypořádána krajským soudem zůstala námitka stěžovatele, že pozemky parc. č. XA a XB k. ú. Č. R. u Ž. bylo možné do pozemkových úprav zahrnout pouze se souhlasem stěžovatele jakožto jejich vlastníka, který však stěžovatel nedal, což činí napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

[16] Nepřezkoumatelnost kasační stížností napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel také ve vztahu k žalobní námitce, v níž uplatnil diskriminační zacházení v procesu KoPÚ. Krajský soud stejně jako žalovaný zcela rezignoval na vypořádání této žalobní námitky stěžovatele v části, jíž stěžovatel s odkazem na zápis z 1. jednání sboru zástupců dne 5. 11. 2019 namítl, že s ním bylo ve stejné situaci zacházeno jinak, než s vlastníky pozemků s cestami DC3 a DC20. Stěžovatel se přitom nacházel ve stejné nebo srovnatelné situaci, jako vlastníci těchto cest, neboť se jednalo o cesty soukromé, z nichž nejmeně jedna má vysoký komunikační význam. Přesto se stěžovatelem bylo zacházeno rozdílným

způsobem, protože ve vztahu k cestám DC3 a DC20 bylo rozhodnuto o tom, že mají být v PSZ zrušeny. Krajským soudem nebyla vypořádána ani námitka stěžovatele, že do PSZ nebyla zahrnuta např. soukromá cesta na pozemku p. č. XC.

[17] Žalobní námitku porušení přiměřenosti kvality a ceny je třeba posoudit nikoli izolovaně, ale v kontextu dalších námitek stěžovatele, které spolu vzájemně souvisejí a tvoří logický celek. Je-li na předmětných pozemcích funkční cesta ve vlastnictví stěžovatele, která je péčí stěžovatele a jeho rodiny stavebně technicky vystrojena k celoročnímu optimálnímu zpřístupnění okolních pozemků, jsou stěžovateli nově navržené pozemky co do jejich kvality a ceny zcela nepřiměřené předmětným pozemkům s cestou ve vlastnictví stěžovatele. Právě stavebně technické vystrojení cest nákladem jejich vlastníků bylo rozhodným hlediskem pro to, že v PSZ původně navržené cesty DC3 a DC20, které byly soukromými, byly v PSZ zrušeny a zůstaly soukromými, a to z důvodu, že jejich vlastníků nemohly být vzhledem k stavebně technickému řešení kompenzovány co do kvality a ceny přiměřenými nově navrženými pozemky. Zatímco tedy ve vztahu k vlastníků cest DC3 a DC20 byl zvolen protekcionistický přístup, kdy jim má být ponecháno jejich vlastnictví k uvedeným cestám, aby nebyli vystaveni újmě spočívající v nedostatečné kompenzaci, stěžovateli má být jeho vlastnické právo odňato za kompenzaci co do kvality a ceny zcela nedostatečnou. Tím se však krajský soud nezabýval.

[18] Pozemkový úřad porušil ZoPÚ, když nekonal kontrolní dny. Na kontrolní dny, které se konaly, nepřizval orgán ochrany ZPF ani jiný dotčený orgán, ani sbor zástupců, byť i aktualizace PSZ takové přizvání v případě kontroly dne 29. 3. 2022 jistě vyžadovala. Nebylo tak možné přímo v terénu ověřit a analyzovat výsledky dosavadního postupu, rozpoznat nevhodnost pozemkovým úřadem preferovaného řešení cestní sítě s dopadem do předmětných pozemků ve vlastnictví stěžovatele, projednat a zvolit řešení takové, které by ve veřejném zájmu zabezpečilo přístupnost všech pozemků v lokalitě na Hranicích a její průchodnost. Došlo k nepřiměřenému a iracionálnímu zásahu do vlastnického práva stěžovatele, ale rovněž do práva stěžovatele jako účastníka komplexních pozemkových úprav na to, aby byly realizována k naplnění skutečného veřejného zájmu, kterým zpřístupnění všech pozemků a zprůchodnění lokality na Hranicích složkám IZS jistě je.

[19] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[20] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[21] Kasační stížnost je důvodná.

[22] Podle § 2 ZoPÚ ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalovaného se *pozemkovými*

pokračování

úpravami ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena v rozsahu rozhodnutí podle § 11 odst. 8. Současně je cílem pozemkových úprav zajištění podmínek pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní hospodářství a vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování.

[23] Podle § 10 odst. 1 ZoPÚ vlastníkům pozemků navrhne pozemkový úřad nové pozemky tak, aby odpovídaly jejich původním pozemkům přiměřeně cenou, výměrou, vzdáleností a podle možnosti i druhem pozemku. Porovnání ceny, výměry a vzdálenosti navrhovaných pozemků s původními pozemky se provádí za všechny pozemky vlastníka řešené v pozemkových úpravách (§ 2) vždy samostatně po jednotlivých listech vlastnictví. Podle odst. 2 věty první cena je přiměřená, pokud není ve srovnání s původní cenou vyšší nebo nižší o více než 4 %. Podle odst. 3 nově navrhované pozemky jsou v přiměřené výměře, pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků nepřesahuje 10 % výměry původních pozemků. Podle odst. 4 věty první, nově navrhované pozemky jsou v přiměřené vzdálenosti, pokud rozdíl ve vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků není vyšší nebo nižší než 20 %.

[24] Podle § 11 odst. 1 ZoPÚ pozemkový úřad oznámí na své úřední desce a zároveň na úředních deskách dotčených obcí [§ 5 odst. 1 písm. c)], kde je možno po dobu 30 dnů nahlédnout do zpracovaného návrhu; návrh musí být vystaven též v dotčené obci. O vystavení návrhu pozemkový úřad vyrozumí známé účastníky a současně jim sdělí, že v této době mají poslední možnost uplatnit k návrhu své námítky a připomínky u pozemkového úřadu. K později podaným námítkám a připomínkám se nepřihlíží.

[25] Podle odst. 3 téhož ustanovení po uplynutí doby podle odstavce 1 pozemkový úřad svolá závěrečné jednání, na kterém zhodnotí výsledky pozemkových úprav a účastníky seznámí s návrhem, o kterém bude rozhodnuto.

[26] Podle § 11 odst. 4 pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu pozemkových úprav tehdy, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu ustanovení § 2 v pozemkových úpravách. Váha hlasu podílového spoluvlastníka odpovídá jeho podílu na celkové výměře řešených pozemků.

[27] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení KoPÚ v části týkající se cest VC3A-R a VC3B-R v lokalitě „Na Hranicích“ z hlediska zákonnosti, vhodnosti, přiměřenosti a souladu s veřejným zájmem dle § 2 ZoPÚ.

[28] Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Pokud by tato námitka byla důvodná, již tato okolnost samotná by musela vést ke zrušení rozhodnutí krajského soudu.

[29] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s některými uplatněnými žalobními námitkami. Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[30] Konkrétně stěžovatel namítl, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku zcela pominul námitku uplatněnou na straně 11 žaloby, v níž uvedl, že *„žalovaný se nijak nevypořádal ani s tou námitkou žalobce, kterou žalovaný uplatnil skutkové a právní důvody, pro které nebylo možné předmětné pozemky, z nichž pozemek parc. č. XB nadto není v katastru nemovitostí evidován se způsobem využití pozemku jako ostatní komunikace, zahrnout do KoPÚ Č. R. u Ž. bez souhlasu žalobce“*. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatel v odvolání proti rozhodnutí pozemkového úřadu skutečně uplatnil (srov. bod 11. rekapitulace odvolání stěžovatele na straně 7 rozhodnutí žalovaného) námitku, že cesta na pozemku parc. č. XA má charakter samostatné stavby, navíc oba pozemky parc. č. XA a XB k. ú. Č. R. u Ž. s přístupovou cestou funkčně souvisejí se stavbami pro bydlení stěžovatele na pozemcích parc. č. st. XD a st. XE tamtéž. Z tohoto důvodu tedy dle stěžovatele nebylo možné pozemky parc. č. XA a XB k. ú. Č. R. u Ž zahrnout do KoPÚ bez souhlasu stěžovatele, jakožto jejich vlastníka, který však s jejich zahrnutím naopak nesouhlasil. Vzhledem k tomu, že tuto konkrétní námitku nelze považovat za dílčí či související námitku týkající se otázek, jimiž se krajský soud v rozsudku zabýval, uzavírá Nejvyšší správní soud, že napadený rozsudek je částečně nepřezkoumatelný ohledně této dílčí otázky. Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší, aby se k tomuto krajským soudem opomenutému žalobnímu bodu vyjadřoval věcně jako první.

[31] Nejvyšší správní soud dále ke stěžovatelem namítané nepřezkoumatelnosti kasační stížností napadeného rozsudku konstatuje, že stěžovatelova žaloba obsahovala řadu žalobních námitek. Krajský soud (s výjimkou výše uvedené otázky) vystihl podstatu věci a s ostatními žalobními námitkami se přezkoumatelně vypořádal, byť v případě některých námitek tak učinil stručně, resp. se nevyjádřil ke všem dílčím argumentům. Z rozsudku krajského soudu jsou nicméně patrné závěry, které soud ve vztahu ke zbývajícím uplatněným žalobním námitkám zaujal, na základě jakých skutečností k nim dospěl a jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, tj. z jakých konkrétních důvodů

pokračování

považoval žalobní námitky za nedůvodné. Zároveň nelze opomenout, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn. Jedná se totiž o objektivní překážku, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014-85). Nejvyšší správní soud se proto mohl zabývat věcně kasační argumentací stěžovatele s výjimkou shora uvedené dílčí otázky, ve vztahu k níž shledal rozsudek krajského soudu částečně nepřezkoumatelným.

[32] Krajský soud se v bodu 18 kasační stížnosti napadeného rozsudku zabýval kvalitou, výměrou a vzdáleností původních a navrhovaných pozemků, přičemž shledal, že nové uspořádání pozemků je v souladu s kritérii podle § 10 ZoPÚ přiměřené, jelikož rozdíl mezi původním a navrženým stavem činí 0 % ve výměře, -0,4 % v ceně (tj. -1.970 Kč) a 0,2 % ve vzdálenosti. Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí se stěžovatelem, že krajský soud pominul vážit a vyhodnotit zjevnou neproporcionalitu zásahu do vlastnického práva stěžovatele. Jestliže je nové uspořádání pozemků v souladu s § 10 ZoPÚ, pak se nejedná o řešení, které by bylo nepřiměřené a odporovalo požadavkům ZoPÚ. Skutečnost, že toto řešení odmítá stěžovatel, nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o schválení návrhu KoPÚ, pokud se neopírá o tvrzení o porušení shora uvedených požadavků podle § 10 zákona o pozemkových úpravách (přiměřenost kvality, výměry a vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků).

[33] Nejvyšší správní soud má pochopení pro nesouhlas stěžovatele se zásahem do jeho vlastnického práva v důsledku provedených KoPÚ. Jak však již zdejší soud konstatoval v bodu 67 rozsudku ze dne 6. 12. 2011, č. j. 1 As 96/2011-143, č. 2578/2012 Sb. NSS, *„vlastník pozemků, které vstupují do pozemkové úpravy, nemá nárok na zachování vlastnického práva k nim. Takový nárok by byl ostatně v rozporu se samotnou podstatou pozemkových úprav, jíž je směřování vlastnických práv k pozemkům s ohledem na dosažení účelu pozemkových úprav (§ 2 ZPÚ). Zárukou ochrany vlastnického práva osob, které s návrhem pozemkové úpravy nesouhlasí, je existence nároku na náhradu v podobě přiměřených nových pozemků (§ 10 ZPÚ, podrobněji viz bod [60] shora). Přiměřenost zásahu do vlastnického práva se v případě vlastníka, který návrh pozemkové úpravy neodsouhlasil, posuzuje dle toho, zda byly vlastníkově pozemků navrženy do vlastnictví přiměřené pozemky ve smyslu § 10 ZPÚ (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2009, č. j. 6 A 185/2002-86). Každý vlastník nemovitostí vstupujících do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy. Nesouhlas účastníka řízení s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkové úpravy nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jejího schválení (§ 11 odst. 4 ZPÚ), neopírá-li se o tvrzení o porušení shora uvedených zákonných požadavků (viz rozsudek č. j. 7 As 26/2007-278, cit. v bodě [59] shora, shodně rozsudek ze dne 28. 8. 2009, č. j. 4 As 28/2007-137, nebo rozsudek ze dne 16. 6. 2010, č. j. 9 As 31/2010-117, nebo rozsudek ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 As 99/2010-79).“*

[34] Dále lze odkázat na rozsudek ze dne 20. 11. 2019, č. j. 1 As 209/2019-60, v jehož bodu 19 zdejší soud uvedl, že *„právní úprava předpokládá, že je téměř nemožné docílit plného souhlasu všech vlastníků. V tomto případě však nezbyvá vlastníkům v menšině, než provedení*

pozemkových úprav respektovat. A to jednak proto, že souhlas dali vlastníci představující požadovanou většinu výměry zahrnutých pozemků, ale také s ohledem na veřejný zájem na provedení pozemkových úprav; především však i proto, že by podle požadavků přiměřenosti, vyjádřených v § 8 odst. 6 zákona o pozemkových úpravách (nyní § 10 zákona) ve spojení s § 12 nařízení vlády č. 4/2000 Sb., neměli být zasaženi na svých právech podstatným způsobem, neboť i k jejich prospěchu byly pozemkové úpravy plánovány a provedeny. I těmto vlastníkům má realizace pozemkových úprav přinést užitek, byť se sami můžou cítit poškození a znevýhodnění. Podmínky k racionálnímu hospodaření je třeba též posuzovat nejen z hlediska jednotlivých vlastníků, ale též k celku a ke všem vlastníkům. Nelze je posuzovat zcela jednotlivě a individuálně; racionálnější hospodaření, i s ohledem na zmíněný veřejný zájem, musí být většinové (viz rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2007, č. j. 5 A 27/2002-86).“

[35] K nespokojenosti stěžovatele s výslednou podobou uspořádání jeho pozemků v rámci komplexních pozemkových úprav lze též odkázat na rozsudek ze dne 7. 4. 2016, č. j. 5 As 127/2014-57, kde Nejvyšší správní soud zdůraznil, že rozhodující je dodržení kritérií přiměřenosti dle § 10 zákona o pozemkových úpravách, při jejichž dodržení nelze konstatovat, že by došlo k porušení práv vlastníků. Toliko subjektivní nesouhlas vlastníků s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkových úprav tak nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jejich schválení (srov. též rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2018, č. j. 7 As 67/2018-55).

[36] Závěr stěžovatele, že stávající cesta na pozemcích p. č. XA a XB k. ú. Č. R. u Ž ve vlastnictví stěžovatele se již desítky let veřejně užívá a všechny okolní pozemky zpřístupňuje, krajský soud ani žalovaný nezpochybnil. Konstatování krajského soudu, že předmětné cesty (VC3B-R a VC3C-R) budou sloužit všem obyvatelům daného území, dojde k jejich vyasfaltování, aby umožňovaly celoroční příjezd, který je pro danou lokalitu nezbytný, a okolní nemovitosti tak budou zpřístupněny bez omezení, vychází ze schváleného PSZ, a není tudíž nepodložené a bez opory ve správním spisu, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud v tomto závěru krajského soudu neshledal ani stěžovatelem spatřované stávající omezení ve zpřístupnění okolních pozemků, neboť krajský soud nijak nezpochybnil, že uvedené cesty umožňují již za stávajícího stavu přístup k nemovitostem v dané lokalitě. Jejich vyasfaltování nicméně tento přístup oproti stávajícímu stavu učiní snadnějším a odolnějším vůči klimatickým vlivům, což je v souladu se smyslem a účelem pozemkových úprav. Krajský soud dále zcela přílehlavě upozornil, že ze spisové dokumentace vyplývá, že navržené řešení zpřístupnění pozemků dalších vlastníků cestami VC3B-R a VC3C-R je považováno za nejvhodnější také z pohledu sboru zástupců, zastupitelstva obce i projektanta pozemkových úprav a vlastníci pozemků v dané lokalitě požádali o vyřešení přístupnosti jejich pozemků a navrhli převod cesty do vlastnictví státu, resp. obce. Stejně tak je správný závěr soudu, že úkolem správního soudnictví není zkoumat, zda je umístění každého konkrétního zařízení nezbytné a zda by nemohlo být určitého cíle dosaženo jiným opatřením. Úkolem soudu je přezkoumat, zda byl dodržen zákonný postup při schvalování návrhu KoPÚ. V této souvislosti je na místě poukázat na bod 21 rozsudku NSS ze dne 20. 11. 2009, č. j. 1 As 209/2019-60, kde se uvádí, že „soudy nemohou přezkoumávat to, zda by bylo jiné řešení pro účastníky řízení ekonomicky či jinak výhodnější než druhé, neboť takové faktory

pokračování

nejsou zákonnými kritérii, která by musela být zohledněna při vyrovnání vstupních a výstupních nároků, resp. jsou promítnuta v kritériích přiměřenosti.“

[37] Nejvyšší správní soud nepovažuje za opodstatněnou výtku stěžovatele, že krajský soud nerefletoval stěžovatelem označené a navržené důkazní prostředky, např. fotodokumentaci cesty na předmětných pozemcích ve vlastnictví žalobce. Krajský soud závěry řádně, srozumitelně, logicky a přesvědčivě zdůvodnil a stěžovatel ani neuvádí, v čem konkrétně tyto důkazy vyvrací závěry krajského soudu. Ze záznamu o jednání před krajským soudem Nejvyšší správní soud ověřil, že zástupkyně stěžovatele k dotazu soudu uvedla, že z navržených důkazů konkrétně trvá pouze na provedení listinných důkazů – prohlášení účastníků KoPÚ o tom, že na závěrečném jednání dne 24. 10. 2022 vyjádřili nesouhlas návrhem ve vztahu k lokalitě „Na Hranicích“. Další doplnění dokazování zástupkyně stěžovatele nenavrhovala. V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli ani v tom, že se krajský soud způsobem nemajícím oporu ve správním spise nevypořádal se skutkovými a právními okolnostmi uplatněnými stěžovatelem.

[38] Stěžovatel má pravdu v tom, že se krajský soud konkrétně nevyjádřil k jeho argumentaci ohledně zabezpečení přístupnosti okolních pozemků za pomoci institutu veřejného užívání, v souvislosti s čímž stěžovatel poukázal na metodický návod žalovaného. Stejně tak krajský soud podrobně nereagoval na stěžovatelem zmíněné vyjádření ředitelky žalovaného, která ve svém vyjádření potvrdila, že ne všechny v pozemkových úpravách navržené cesty se postaví. Nejvyšší správní soud k tomuto uvádí, že pro větší přesvědčivost a úplnost kasační stížností napadeného rozsudku bylo vhodné, aby se krajský soud vyjádřil také k této argumentaci stěžovatele. Pokud tak ovšem neučinil, nemá to zde za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Stěžovatel touto spíše pomocnou argumentací totiž zpochybňoval potřebnost zpřístupnění pozemků dalších vlastníků cestami VC3B-R a VC3C-R, k čemuž se krajský soud vyjádřil a shledal řešení prostřednictvím těchto cest přiměřené a směřující k naplnění cílů pozemkových úprav vyjádřených v § 2 ZoPÚ. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 23. 11. 2017, č. j. 1 As 299/2016–59, *„rozsah reakce soudu na konkrétní námitky by měl být co do šíře odůvodnění přiměřený. Soudy proto nemusejí odpovědět na každou jednotlivou dílčí argumentaci, zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 AfS 70/2008–13).“* Ústavní soud v bodě 68 nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, pak výstižně uvádí, že *„[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“*

[39] Stěžovatel poukazoval na vyjádření ředitelky žalovaného v novinovém rozhovoru, z něž má vyplývat, že ne všechny v pozemkových úpravách navržené cesty se reálně postaví. Nejvyšší správní soud uvádí, že z takového obecného prohlášení nelze jakkoli dovozovat, že tak tomu bude právě v případě cest VC3B-R a VC3C-R v posuzované věci. Nelze proto stěžovateli přisvědčit, že výsledkem KoPÚ bude odnětí vlastnictví žalobci

k předmětným pozemkům, aniž by se navržené cesty realizovaly. Navíc z toho, že předmětné cesty mají být dle PSZ vyasfaltovány, vyplývá, že realizovány budou. Ani stěžovatelem zmíněná skutečnost, že metodický návod žalovaného připouští možnost ponechat stávající využití pozemku i u komunikace v návrhu pozemkových úprav, nevyvrací vhodnost a potřebnost řešení přístupnosti cestami VC3B-R a VC3C-R. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že stěžovatel toto řešení může subjektivně vnímat jako nespravedlivé, a to i s ohledem na jím zmíněné úsilí, které se svou rodinou doposud věnoval údržbě cest, nicméně objektivně vzato je třeba konstatovat, že byla dodržena kritéria uvedená v § 10 ZoPÚ. Přesvědčení stěžovatele o absenci legitimního cíle a racionality zvoleného řešení v rámci pozemkových úprav Nejvyšší správní soud nesdílí. Jak již totiž přiléhavě vysvětlil krajský soud, vlastníci pozemků v dané lokalitě požádali o vyřešení přístupnosti svých pozemků, navrhli zajištění přístupu cestou ve vlastnictví státu či obce a navrhované řešení zpřístupnění pozemků dalších vlastníků cestami VC3B-R a VC3C-R bylo shledáno nejvhodnějším také z pohledu sboru zástupců, zastupitelstva obce i projektanta pozemkových úprav. Zpevnění těchto cest nesporně usnadní a zkvalitní přístup do dané lokality. Stěžovatelem namítaná absence souhlasu vlastníků alespoň 60 % výměry dotčených pozemků není dána, neboť návrh KoPÚ byl odsouhlasen 97,7 % vlastníků výměry řešených pozemků.

[40] Krajský soud v souladu s § 34 odst. 2 s. ř. s. dne 31. 10. 2023 na úřední desce vyvěsil výzvu osobám zúčastněným na řízení (účastníkům KoPÚ), aby ve lhůtě do 2 týdnů oznámily, zda budou v řízení uplatňovat svá práva. Současně je poučil o jejich právech a o složení, v němž bude věc rozhodovat. Pro tento způsob vyrozumění osob zúčastněných na řízení byly splněny podmínky, jelikož počet účastníků KoPÚ byl vysoký. Krajský soud proto nepochybil, když osoby zúčastněné na řízení nevyzýval jednotlivě. Námitka stěžovatele, že krajský soud pominul jako osoby zúčastněné na řízení ty z účastníků KoPÚ, kteří na závěrečném jednání vyjádřili nesouhlas s návrhem KoPÚ, jelikož nebyli krajským soudem vyrozuměni o možnosti uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, a byla jim tak nyní krajským soudem odeprána možnost uplatnit příslušná procesní práva, proto není důvodná.

[41] Námitku o porušení práva být informován v procesu KoPÚ krajský soud i žalovaný vypořádali tím, že návrh KoPÚ byl odsouhlasen 97,7% vlastníků výměry řešených pozemků a proti rozhodnutí o schválení návrh KoPÚ se odvolal pouze stěžovatel, z čehož dovodili, že informovanost o procesu schvalování KoPÚ byla zachována. Nelze proto stěžovateli přisvědčit, že na vypořádání této námitky krajský soud i žalovaný rezignovali. Tento způsob vypořádání předmětné námitky hodnotí Nejvyšší správní soud jako stručný a zohledňující, nicméně dostatečný, neboť z toho, že návrh KoPÚ byl schválen touto majoritou, vskutku lze dovodit, že vlastníci pozemků byli s průběhem řízení o KoPÚ a jeho výsledkem srozuměni a necítili se schváleným návrhem KoPÚ na svých právech dotčeni nežádoucím či nezákonným způsobem. Stěžovatel navíc, až na nekonání kontrolních dnů v zákonem předepsaných intervalech, neuvádí žádná konkrétní pochybení správních orgánů ohledně informování účastníků o průběhu KoPÚ a jejich právech a povinnostech. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že z obsahu správního spisu vyplývá, že pozemkový úřad průběžně účastníky řízení o KoPÚ o jeho

pokračování

průběhu informoval, jelikož jim individuálně doručoval pozvánku ke zjišťování průběhu hranic pozemků ze dne 15. 11. 2018, pozvánku na úvodní jednání ze dne 7. 2. 2019, pozvánku k projednání a odsouhlasení soupisu nároků ze dne 24. 2. 2020, oznámení o vystavení návrhu KoPÚ ze dne 26. 4. 2022, pozvánku na závěrečné jednání KoPÚ ze dne 26. 9. 2022 a zápis ze závěrečného jednání ze dne 27. 10. 2022. Ve shodě s žalovaným i krajským soudem proto Nejvyšší správní soud neshledal nedostatky v informování účastníků KoPÚ.

[42] Krajský soud se vyjádřil rovněž ke stěžovatelem namítanému nesplnění podmínky vyslovení souhlasu s návrhem KoPÚ potřebnou většinou vlastníků, když konstatoval, že návrh KoPÚ byl odsouhlasen 97,7 % vlastníků výměry řešených pozemků. V bodu 17 napadeného rozsudku pak krajský soud shledal, že požadavek veřejného zájmu byl naplněn. Nelze proto stěžovateli přisvědčit, že se těmito otázkami nezabýval.

[43] Nejvyšší správní soud dále neshledal důvodnou námitku, že krajský soud nereagoval na tvrzení stěžovatele, že mu nebylo správním orgánem vysvětleno, že na závěrečném jednání není návrh KoPÚ jejich účastníky ve veřejném zájmu schvalován. Krajský soud vyhodnotil, že pozemkový úřad postupoval v souladu s § 9 odst. 20 a 21 ZoPÚ a poté, co byl získán zákonem požadovaný souhlas alespoň 60 % vlastníků výměry pozemků, byl v souladu s § 11 odst. 1 ZoPÚ ode dne 28. 4. 2022 kompletní návrh KoPÚ vystaven k nahlédnutí na příslušném pozemkovém úřadu po dobu 30 dnů, což bylo vlastníkům oznámeno s upozorněním, že k pozdějším námitkám nebude přihlíženo. Krajský soud proto správně konstatoval, že nemůže obstát námitka stěžovatele ohledně vyjádření nesouhlasu s návrhem KoPÚ, kdy vyjádření nesouhlasu podepsané 29 vlastníky bylo předáno na závěrečném jednání dne 24. 10. 2022, tj. po odsouhlasení a vystavení návrhu KoPÚ. K nesouhlasným prohlášením vlastníků, v nichž uvedli, že trvají na nesouhlasu vysloveném na závěrečném jednání, a to pouze ve vztahu k lokalitě „Na Hranicích“, se krajský soud vyjádřil, když uvedl, že jsou z října až prosince 2023, tedy byla vyhotovena téměř rok poté, co došlo dne 3. 1. 2023 ke schválení návrhu KoPÚ. Ani vypořádání této námítky krajským soudem tudíž není nepřezkoumatelné a krajský soud dospěl ke správnému závěru, že při schvalování návrhu KoPÚ byl dodržen zákonem požadovaný postup. Neobstojí proto ani výtku stěžovatele, že krajský soud měl nesouhlas vlastníků s návrhem KoPÚ vyjádřený na závěrečném jednání náležitě vážit a nesouhlasícím vlastníkům umožnit podání potřebných vysvětlení v kontextu stěžovatelem namítaných skutkových a právních okolností. Stěžovatel se navíc v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže domáhat ochrany práv jiných osob. Nejvyšší správní soud k uvedenému dodává, že řízení o schválení pozemkových úprav je v § 6 - 11 ZoPÚ dostatečně přesně popsáno a z těchto ustanovení nevyplývá pro Pozemkový úřad povinnost poučovat účastníky v tom směru, že na závěrečném jednání není návrh KoPÚ jejich účastníky schvalován. Je tak zřejmé, že nedošlo ke stěžovatelem namítanému porušení práva na řádný proces.

[44] Ke stěžovatelem namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku z důvodu nevypořádání žalobní námítky stěžovatele o jeho diskriminaci v procesu KoPÚ Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že krajský soud se touto námitkou zabýval v bodu 19

napadeného rozsudku. Výslovně se sice nevyjádřil ke konstatování stěžovatele, že s ním bylo zacházeno jinak než s vlastníky pozemků s cestami DC3 a DC20 a že cesta na pozemku p. č. XC v k. ú. Č. R. u Ž. nebyla zahrnuta do PSZ. To však nemá za následek nepřezkoumatelnost rozsudku, jelikož krajský soud se vyjádřil i k těmto cestám: uvedl, že stěžovatel cílí proti obdobným cestám, u kterých bylo navrženo jiné řešení než u cest v jeho vlastnictví. Na základě ustálené judikatury krajský soud vyslovil, že není oprávněn přezkoumávat vlastní obsah návrhu KoPÚ a rozhodovat o tom, jak by měly být pozemky lépe rozvrženy. Připomenul, že KoPÚ jsou postaveny na vůli vlastníků nemovitostí nacházejících se v daném katastrálním území, když ke schválení návrhu KoPÚ je třeba právě souhlasu zákonem kvalifikované většiny těchto vlastníků. Přílehavě poukázal na rozsudek ze dne 26. 5. 2023, č.j. 3 As 308/2022–73, v němž Nejvyšší správní soud v bodu 29 konstatoval, že *„role správního soudu je však v těchto případech omezená – soudu nepřísluší posuzovat, co je v daném místě optimálním či racionálním řešením ve vztahu k cílům vyjádřeným v § 2 zákona o pozemkových úpravách, nebo posuzovat důvody, pro které nebyly stěžovateli přiděleny jiné, například jím požadované, pozemky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2016, č.j. 6 As 28/2016 – 54).“* Také tyto závěry krajského soudu jsou zcela správné a Nejvyšší správní soud se s nimi ztotožňuje.

[45] Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že z mapy PSZ je patrné, že cesta DC20 vede převážně lesem k jedné nemovitosti, kdežto cesty VC3A-R a VC3B-R vedou po cestě v nezalesněném území k několika nemovitostem, včetně domů, tudíž je logické, že byly v rámci pozemkových úprav řešeny odlišně. Také cesta na pozemku p. č. XC v k. ú. Č. R. u Ž. se od cest VC3A-R a VC3B-R odlišuje, neboť jak uvádí sám stěžovatel, jedná se o část cesty propojující obce Č. R. u Ž. s obcí H.. Účelem této cesty je tudíž propojení obcí, nikoli přístup k jednotlivým nemovitostem.

[46] Stěžovatel v žalobě v souvislosti s porušením přiměřenosti kvality a ceny nově navržených pozemků stěžovatele neargumentoval tím, že stavebně technické vybavení cest nákladem jejich vlastníka bylo rozhodným hlediskem pro to, aby v PSZ původně navržené cesty DC3 a DC20, které byly soukromými, byly v PSZ zrušeny a zůstaly soukromými. Stejně tak v žalobě neuvedl, že tomu tak bylo kvůli tomu, že jejich vlastníků (vůči nimž byl podle stěžovatele zvolen protekcionistický přístup) nemohly být tyto cesty vzhledem k stavebně technickému řešení kompenzovány co do kvality a ceny přiměřenými nově navrženými pozemky. Není tudíž opodstatněná výtku stěžovatele, že se krajský soud touto argumentací stěžovatele nezabýval.

[47] Ke stěžovatelem namítanému porušení ZoPÚ spočívajícímu v tom, že se nekonaly kontrolní dny v zákonem stanovených intervalech (tj. nejméně jednou za 12 měsíců), vskutku došlo, protože kontrolní dny se konaly pouze ve dnech 17. 7. 2020 a 29. 3. 2022. Nejvyšší správní soud při hodnocení tohoto pochybení zohlednil, že posuzované KoPÚ probíhaly v době pandemie COVID-19, tudíž konání kontrolních dnů bylo ztíženo, stejně jako osobní účast subjektů uvedených v § 9 odst. 24 ZoPÚ na kontrolních dnech. Za podstatné zdejší soud považuje, že pozemkový úřad v průběhu KoPÚ řádně jednal s dotčenými orgány a subjekty, vyžádal si jejich stanoviska, a dotčené orgány tudíž nebyly opomenuty. Účast zástupců obce, sboru a dotčených orgánů na kontrolním dnu navíc není

pokračování

nezbytná, jelikož podle § 9 odst. 24 ZoPÚ pozemkový úřad tyto subjekty na kontrolní den přizve, je-li jejich účast potřebná. Z výše uvedeného vyplývá, že řešení přístupu k nemovitostem v lokalitě Na Hranicích a její průchodnosti je smysluplné, racionální, v souladu s veřejným zájmem a nikoli nevhodné. Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí se stěžovatelem, že v důsledku nekonání kontrolních dnů v zákonem předepsaných intervalech nebyla rozpoznána nevhodnost pozemkovým úřadem provedeného řešení cestní sítě. S přihlédnutím k výše uvedenému Nejvyšší správní soud shledal, že nekonání kontrolních dnů nevedlo k nevhodnému řešení pozemkových úprav. Nejvyšší správní soud tak má stejně jako krajský soud za to, že toto pochybení pozemkového úřadu není natolik závažné, aby pro něj muselo být rozhodnutí žalovaného zrušeno.

[48] Nejvyšší správní soud uzavírá, že KoPÚ v souladu s veřejným zájmem zabezpečily přístupnost všech pozemků v lokalitě „Na Hranicích“ a jejich průchodnost, neboť převedení do vlastnictví obce a zpevnění předmětných cest povede ke zlepšení dostupnosti na ně napojených nemovitostí, a to i pro složky IZS. Ke stěžovatelem namítanému nepřiměřenému a iracionálnímu zásahu do jeho vlastnického práva ani procesních práv stěžovatele jako účastníka komplexních pozemkových úprav nedošlo. Vzhledem k tomu, že krajský soud nevypořádal žalobní námitku týkající se nesouhlasu stěžovatele se zařazením jeho pozemků do KoPÚ, však Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než napadený rozsudek zrušit pro jeho částečnou nepřezkoumatelnost, aby v dalším řízení krajský soud mohl řádně vypořádat také tuto námitku stěžovatele.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[49] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů rozsudek napadený krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[50] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. května 2025

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu